Задача использования социальных факторов с целью повышения эффективности деятельности предприятия имеет большое практическое значение, поскольку ее решение позволяет одновременно улучшать производственные результаты и повышать благосостояние работников предприятия. Данный подход в теоретическом смысле вносит вклад в обоснование необходимости повышения оплаты и улучшение условий труда работников предприятия, как факторов повышения эффективности производства, в разработку проблем совершенствования управление персоналом в системе социального трипартизма.

Дальнейшие исследования могут проводиться в направлении расширения перечня анализируемых факторов и показателей, их характеризующих, использование нелинейных моделей, поиска новых методов, оценки эффективности активизации социальных факторов. Самостоятельным направлением является исследование и диагностика имеющихся социальных резервов эффективности и улучшения деятельности предприятия в целом. Важное, значение имеет исследование результатов совместного, комплексного влияния социальных факторов на показатели деятельности предприятия.

УДК 336.5.02

ЯНЧИК Н.О., ***ГРИШИНА Е.В.,*** канд. екон. наук, доц.

ВПЛИВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКОЮ

Антикризове управління – це управління, головним завданням якого є передбачення кризи, аналіз її симптомів, заходів по зниженню негативних наслідків кризи і використання його чинників для подальшого розвитку.

Необхідність антикризового управління визначається цілями розвитку, воно виражається в необхідності підвищення професіоналізму технічного персоналу, зміцненні дисципліни, пошуку нових технологій та інші.

Антикризове управління, як і будь-яке інше, може бути малоефективним або ефективнішим. Ефективність антикризового управління характеризується ступенем досягнення цілей пом’якшення, локалізації або позитивного використання кризи в зіставленні з витраченими на це ресурсами.

Значення антикризового управління в господарському механізмі окремої країни кардинальним чином розрізняється в умовах здорової і хворої економіки.

В умовах здорової економіки країни антикризове управління підприємством згідно з західними стандартами, використовуючи процедури банкрутства відносно безнадійного неплатоспроможного підприємства (або його поглинання сильнішим підприємством або корпорацією, з ухваленням на себе його боргів) виконує ряд важливих функцій.

1) Здійснюється природний економічний відбір найбільш дієздатних, стійких, ефективних підприємств.

2) Відбувається концентрація виробництва на великих підприємствах, а окремі підприємства об'єднуються у найкрупніші корпорації, причому часто багатогалузеві. Ряд корпорацій перетворюється на транснаціональні корпорації.

Обличчя сучасної світової економіки визначають не малі і середні підприємства, а саме крупні корпорації, перш за все транснаціональні. Цей процес, проте, обмежується двома моментами: антимонопольним законодавством і витікаючими з нього обмеженнями, які зазвичай порівняно легко обходяться корпораціями. А також оптимальним розміром окремого підприємства стосовно галузі господарства; після досягнення цього розміру подальше збільшення підприємства не приносить економічного ефекту.

Сказане не слід розуміти як заперечення малих і середніх підприємств, вони також необхідні і у багатьох випадках ефективні. Але вони хороші на своєму місці, наприклад, в легкій і харчовій промисловості, у сфері побутових послуг, при наданні консалтингових послуг. Вельми ефективні малі венчурні підприємства. Навпаки, в таких галузях, як авіакосмічна промисловість, енергомашинобудування, автомобілебудування, суднобудування та інші не тільки найбільш ефективні, але і єдино можливі крупні підприємства і корпорації.

3) Як наслідок антикризового управління - оздоровлення (санація) кризових підприємств.

4) Завдяки антикризового управління у всьому народному господарстві країни відбувається структурна перебудова виробництва і власності на мікро- і мезорівнях економіки, а через це і на мікрорівні.

5) В ході антикризового управління здійснюється ліквідація безнадійних неефективних підприємств. При цьому ресурси, що звільняються, і робоча сила повинні використовуватися на інших, достатньо ефективних підприємствах.

В умовах хворої економіки країни використання стандартів антикризового управління, прийнятих в здоровій ринковій економіці неприпустимо. Якщо застосувати такі стандарти, то це може призвести до банкрутства більше половини підприємств, частина яких виявиться такою, що скуповується за безцінь іноземцями, а інша частина буде ліквідована. В ході їх банкрутства зупиняться і здорові підприємства унаслідок збою міжгалузевих виробничих постачань. У результаті все це може привести до катастрофічних наслідків для країни в цілому.